

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 660/2017-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 25. októbra 2017 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČIA], zastúpeného advokátom Mgr. Petrom Troščákom, advokátska kancelária, Hlavná 50, Prešov, vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu a inú právnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 8 CoP 139/2017 zo 6. júna 2017 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČIA] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 8. septembra 2017 doručená sťažnosť [REDAKČIA] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie základného práva na súdnu a inú právnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv

a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 8 CoP 139/2017 zo 6. júna 2017.

2. Sťažovateľ v sťažnosti uviedol:

«Sťažovateľ dňa 31. 8. 2016 prostredníctvom právneho zástupcu podal návrh na začatie konania o návrat mal. detí do cudziny v zmysle ust. § 123 a nasl. C. m. p.

... Dňa 27. 1. 2017 sa uskutočnilo vo veci štvrté pojednávanie, na ktorom došlo k vyhláseniu rozhodnutia, a to uznesenia Okresného súdu Košice I sp. zn. 18P/131/2016-351 zo dňa 27. 1. 2017. ktorým súd rozhodol tak, že návrh sťažovateľa zamietol.

... Proti uzneseniu Okresného súdu Košice I sp. zn. 18P/131/2016-351 zo dňa 27. 1. 2017 podal sťažovateľ odvolanie.

... Krajský súd v Košiciach uznesením sp. zn. 8 CoP/139/2017 zo dňa 6. 6. 2017 rozhodol tak, že potvrdil uznesenie Okresného súdu Košice I sp. zn. 18 P/131/2016-351 zo dňa 27. 1.2017.

... Z bodu 7. odôvodnenia uznesenia Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 8 CoP/139/2017 zo dňa 6. 6. 2017 vyplýva, že krajský súd sa v celom rozsahu stotožnil so závermi súdu prvej inštancie, pričom zdôraznil, že rozhodnutie o zamietnutí návrhu na návrat mal. detí do miesta ich obvyklého pobytu v Estónskej republike je v súlade s najlepším záujmom mal. detí.

... Sťažovateľ dáva do pozornosti, že krajský súd sa žiadnym spôsobom nevysporiadal s viacerými podstatnými odvolacími námietkami uvedenými v jeho odvolaní. V dôsledku toho sťažovateľ uznesenie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 8 CoP/139/2017 zo dňa 6. 6. 2017 považuje za svojvoľné a v extrémnom rozpore s ideou spravodlivosti.

... Ústavný súd konštatuje, že právo na spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 1 ústavy či podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je porušené, pokiaľ je komukoľvek upretá možnosť domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde, resp. pokiaľ súd odmieta konať a rozhodovať o podanom návrhu alebo pokiaľ zostáva v konaní bez zákonného dôvodu nečinný. Do rozhodovacej činnosti všeobecných súdov však môže ústavný súd zasahovať derogačným spôsobom [vedomý si svojej zdržanlivosti vyplývajúcej z jeho úlohy ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy). a nie bežnej zákonnosti] iba vtedy, pokiaľ právne závery všeobecných súdov sú v príkrom nesúlade so skutkovými zisteniami alebo z nich v žiadnej

možnej interpretácii odôvodnenia nevyplývajú, alebo pokiaľ porušenie niektorej právnej normy v dôsledku svojvôle alebo v dôsledku interpretácie, ktorá je v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti, zakladá porušenie základného práva alebo slobody.

... Podľa čl. 11 bod 4 nariadenia Rady (ES) Č. 2201/2003 o právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností - Súd nemôže odmietnuť návrat dieťaťa podľa článku 13 písm. b) Haagskeho dohovoru z roku 1980, ak sa preukáže, že sa vykonali primerané opatrenia na zabezpečenie ochrany dieťaťa po jeho návrate.

... Súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil, pretože relevantnú právnu úpravu nesprávne interpretoval v priamom rozpore s jej zmyslom, previedol výklad diskriminačný na prospech matky (porušovateľky právnych noriem), ktorá neoprávnene zadržáva mal. deti na území Slovenskej republiky odo dňa 1. 8. 2016.

... Podľa bodu 17 preambuly nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003 o právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností - V prípadoch neoprávneného premiestnenia alebo zadržavania dieťaťa sa má bez odkladu dosiahnuť návrat dieťaťa, a na tento účel by sa mal naďalej uplatňovať Haagsky dohovor z 25. októbra 1980, doplnený ustanoveniami tohto nariadenia, najmä jeho článkom 11. Súdny členský štát, do ktorého holo dieťa neoprávnene premiestnené alebo v ktorom je zadržávané, majú mať možnosť zabrániť jeho návratu v osobitných a náležite odôvodnených prípadoch...

... V konaní o navrátenie dieťaťa ide o čo najrýchlejšie navrátenie dieťaťa tam, kde žilo v čase pred jeho medzinárodným únosom a kde môže byť v súlade s právom meritórne rozhodnuté o úprave pomerov k dieťaťu. Účelom konania o nariadenie návratu dieťaťa neoprávnene premiestneného z miesta jeho obvyklého pobytu, je zabezpečiť, aby o deťoch rozhodovali súdy štátu ich obvyklého pobytu. Takéto konanie má zároveň pozbaviť únoscú výhod, ktoré získal neoprávneným premiestnením dieťaťa.

... Pri riešení otázky, či boli prijaté primerané opatrenia na zabezpečenie ochrany dieťaťa po jeho návrate do štátu obvyklého pobytu (čl. 11 ods. 4 Nariadenia), treba mať na zreteli, že rozhodujúci význam nemožno priznať skutkovým zisteniam o aktuálnej situácii dieťaťa „pred návratom “ v štáte, do ktorého bolo dieťa unesené (napríklad o integrovaní a adaptovaní sa dieťaťa do rodinných alebo sociálnych pomerov nastolených únoscou),

lebo určujúci význam má okolnosť, na ktorú kladie dôraz Nariadenie - zabezpečenie ochrany dieťaťa v mieste jeho obvyklého pobytu „po návrate“.

... V rámci Európskej únie sa uplatňujú prísnejšie podmienky na nenariadenie návratu oproti Haagskemu dohovoru a zároveň sa posilňuje charakter konania o návrat ako predbežného konania sui generis, ktorého účelom je dosiahnuť návrat dieťaťa pod jurisdikciu členského štátu jeho obvyklého pobytu. V zmysle Nariadenia (ktoré sa vzťahuje na intrakomunitárne vzťahy a má prednosť aj pred vnútroštátnou úpravou), má súd členského štátu povinnosť rozhodnúť v konaní o návrat do šiestich týždňov od začatia konania.

... Podľa čl. 13 Dohovoru o občianskoprávných aspektoch medzinárodných únosov detí - Bez ohľadu na ustanovenie predchádzajúceho článku justičný alebo správny orgán dožiadaného štátu nemusí nariadiť návrat dieťaťa, ak osoba, inštitúcia alebo iná právnická osoba, ktorá nesúhlasí s jeho vrátením, preukáže, že

a) osoba, inštitúcia alebo iná právnická osoba, ktorá mala dieťa v osobnej starostlivosti, v Čase premiestnenia alebo zadržania opatrovnícke právo skutočne nevykonávala alebo že súhlasila, či následne sa zmierila s premiestnením alebo zadržaním, alebo

b) existuje vážne nebezpečenstvo, že návrat by dieťa vystavil fyzickej alebo duševnej ujme alebo ho inak priviedol do neznesiteľnej situácie.

Justičný alebo správny orgán môže odmietnuť nariadiť návrat dieťaťa aj vtedy, ak zistí, že dieťa nesúhlasí s návratom, a ak dosiahlo vek a stupeň vyspelosti, v ktorom je vhodné zohľadniť jeho názory. Pri hodnotení okolností uvedených v tomto článku justičné a správne orgány vezmú do úvahy informácie o sociálnom prostredí dieťaťa, ktoré poskytol ústredný orgán alebo iný príslušný orgán štátu obvyklého pobytu dieťaťa.

... Pokiaľ krajský súd dospel k záveru o naplnení čl. 13 písm. b), bol povinný sa riadiť aj poslednou vetou tohto článku, z ktorého vyplýva potreba prihliadnuť na informácie o sociálnom prostredí dieťaťa, ktoré poskytol orgán štátu obvyklého pobytu dieťaťa.»

3. Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie rozhodol nálezom takto:

„Právo sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie garantované v článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, a čl. 46 ods. 1 Ústavy SR uznesením Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 8 CoP/139/2017 zo dňa 6. 6. 2017 bolo porušené.

Ústavný súd Slovenskej republiky zrušuje uznesenie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 8 CoP/139/2017 zo dňa 6. 6. 2017 a vec vracia Krajskému súdu v Košiciach na ďalšie konanie.

Odporca je povinný nahradiť sťažovateľovi všetky trovy tohto konania.“

II.

4. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

5. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah... Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie...

6. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

7. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd

právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

8. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

9. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom.

10. Ústavný súd v súlade so svojou ustálenou judikatúrou konštatuje, že obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru sú obdobné záruky, že vec bude spravodlivo prerokovaná nezávislým a nestranným súdom postupom ustanoveným zákonom. Z uvedeného dôvodu v týchto právach nemožno vidieť podstatnú odlišnosť (II. ÚS 27/07).

11. Ústavný súd v prvom rade podotýka, že podľa § 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom sťažovateľa. Viazanosť ústavného súdu návrhom sa vzťahuje zvlášť na návrh výroku rozhodnutia, ktorého sa sťažovateľ domáha. Ústavný súd teda môže rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, preto v danej veci ústavný súd rozhodoval o porušení sťažovateľom v petite sťažnosti označených práv, ku ktorým malo dôjsť napadnutým uznesením vydaným krajským súdom. Tvrdenia o porušení práv, ktoré sťažovateľ uvádza iba v texte sťažnosti mimo petitu, je podľa názoru ústavného súdu potrebné považovať iba za súčasť jeho argumentácie (napr. III. ÚS 149/04, III. ÚS 235/05, II. ÚS 65/07).

12. Predmetom konania ústavného súdu je tak rozhodovanie o namietanom porušení základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a článku 6 ods. 1 dohovoru,

ku ktorému malo podľa sťažovateľa dôjsť uznesením krajského súdu zo 6. júna 2017 vydaného v konaní vedenom pod sp. zn. 8 CoP 139/2017.

13. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným rozhodnutím alebo iným zásahom orgánu štátu do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej, ako aj nezistenie žiadnej možnosti porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (III.ÚS 263/03, II.ÚS 98/06, III.ÚS 300/06).

14. Základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy zaručuje, že každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde, pričom jeho súčasťou je aj ochrana, ktorá sa účastníkovi konania poskytuje v odvolacom konaní, t. j. v konaní, v ktorom sa podaním riadneho opravného prostriedku domáha ochrany svojich práv pred odvolacím súdom z dôvodov, ktorých uplatnenie umožňuje procesné právo. Ak účastník konania splní predpoklady ustanovené zákonom na poskytnutie ochrany v odvolacom konaní, všeobecný súd mu túto ochranu musí poskytnúť v rozsahu, v akom sa preukáže existencia dôvodov na poskytnutie súdnej ochrany v takom konaní. Poskytnutie takejto právnej ochrany však, prirodzene, nemožno považovať za právo na úspech v odvolacom konaní (m. m. II. ÚS 4/94), ak každé také rozhodnutie odvolacieho súdu odpovedá na obsah odvolania ústavne konformným spôsobom a v rozsahu upravenom zákonom (čl. 46 ods. 4 ústavy).

15. Ústavný súd nie je súdom vyššej inštancie rozhodujúcim o opravných prostriedkoch v rámci sústavy všeobecných súdov. Ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav, a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia

ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 13/00, I. ÚS 17/01, III. ÚS 268/05).

16. Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu (napr. IV. ÚS 77/02) do obsahu základného práva na súdnu ochranu, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá má základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon. Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov. Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia (po vykonaní dôkazov a ich vyhodnotení) skutkový stav a po použití relevantných právnych noriem vo veci rozhodnú za predpokladu, že skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a že neboli prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces.

17. Súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je taktiež právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (III. ÚS 78/07, IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04).

18. Ústavný súd pripomína, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho,

aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania (m. m. I. ÚS 241/07). Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (napr. II. ÚS 44/03, III. ÚS 209/04, I. ÚS 117/05). Rovnako Európsky súd pre ľudské práva (ďalej aj „ESLP“) pripomenul, že súdne rozhodnutia musia v dostatočnej miere uvádzať dôvody, na ktorých sa zakladajú. Článok 6 ods. 1 dohovoru však nemožno chápať tak, že vyžaduje podrobnú odpoveď na každý argument, pričom odvolací súd sa pri zamietnutí odvolania môže obmedziť na prevzatie odôvodnenia nižšieho súdu (García Ruiz proti Španielsku z 21. 1. 1999).

19. Krajský súd v odôvodnení napadnutého uznesenia uvádza:

„Odvolací súd preskúmal napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo podľa § 65 CMP bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP a contrario v rozsahu danom ust. § 66 CMP v spojení s § 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, súd prvej inštancie riadne zistil skutkový stav, posúdil ho podľa správnych ustanovení Občianskeho zákonníka, Civilného mimosporového poriadku ako aj príslušných medzinárodných Dohovorov, v súlade s § 191 CSP vyhodnotil dôkazy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pričom starostlivo prihliadal na všetko, čo vyšlo za konania najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci, v dôsledku čoho je odôvodnenie napadnutého rozsudku presvedčivé a s jeho závermi sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje. Konajúci súd sa vysporiadal s námietkami navrhovateľa uplatnenými v odvolaní, ktoré tvorili jeho obranu už v priebehu konania na súde prvej inštancie a navrhovateľ ani v priebehu odvolacieho konania neuviedol žiadne relevantné skutočnosti majúce za následok iné rozhodnutie vo veci.

Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia dodáva, že konajúci súd sa dôsledne zaoberal posúdením zisteného skutočného stavu veci v súlade s platnou právnou úpravou o návrate maloletého dieťaťa do krajiny obvyklého pobytu v zmysle Dohovoru a starostlivo vyhodnotil všetky relevantné skutočnosti, ktoré za konania vyšli najavo.

Odvolací súd zdôrazňuje, že záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom v každom konaní, v ktorom sa rozhoduje o právach dieťaťa. Jedným z kritérií pre posúdenie najlepšieho záujmu maloletého dieťaťa je aj zohľadnenie jeho vôle v prípade, ak vzhľadom na svoje vek a stupeň vývoja dokáže pochopiť účel prebiehajúceho konania, sformulovať a vyjadriť svoju vôľu. V tejto súvislosti poukazuje na výpoveď maloletých, ktoré jednoznačne prejavili svoju vôľu ostať žiť na Slovensku s matkou ako aj svoj negatívny postoj k návratu do Estónskej republiky. Konštatuje, že je nepochybné, že maloleté sa tu riadne začlenili do spoločenského a sociálneho prostredia, majú tu rodinu a priateľov, zžili sa s kultúrnym prostredím a prijali ho za svoje v dôsledku čoho Slovenskú republiku vnímajú ako miesto svojho obvyklého pobytu.,

Odvolací súd je toho názoru, že vzhľadom na vek maloletých detí, ako aj na charakter a intenzitu vzťahu medzi povinnou a navrhovateľom v čase kedy povinná s maloletými žila v Estónskej republike, so zreteľom na spôsob ich partnerského spolužitia, ktorý sa v prevažnej väčšine obmedzoval na spoločne strávené chvíle počas víkendov ako aj na skutočnosť, že vzájomné dohody o obvyklom mieste pobytu maloletých porušila tak povinná ako aj navrhovateľ, v dôsledku čoho obaja rodičia zapríčinili to, že maloleté deti trávili čas tak na Slovensku ako aj v Estónsku, je o to viac potrebné zohľadniť pri rozhodovaní návrate maloletých ich vôľu a prihliadnuť na ich subjektívny pocit domova, ktorý spájajú s určitým sociálnym a spoločenským prostredím. Na základe týchto skutočností dospel odvolací súd k rovnakému právnomu záveru ako súd prvej inštancie, že so zreteľom na nález Ústavného súdu SR z 23.5.2014 sp. zn. ÚS 100/2014-94 pod dôslednom vyhodnotení najlepšieho záujmu maloletých ich návrat do Estónskej republiky by bol v rozpore s nimi prejavenu vôľou, a teda aj s ich najlepším záujmom.“

20. Ústavný súd po preskúmaní odôvodnenia napadnutého uznesenia krajského súdu dospel k záveru, že napadnuté uznesenie ústavne akceptovateľným spôsobom reaguje na všetky relevantné odvolacie námietky sťažovateľa, jasne, zrozumiteľne a v súlade s judikatúrou v obdobných veciach vrátane judikatúry medzinárodných orgánov ochrany práva, predovšetkým ESLP, objasňuje postup aplikácie kritérií na rozhodnutie o nenariadení návratu maloletých sťažovateľov v súlade s dôrazom na zásadu najlepšieho záujmu maloletých.

21. Podľa judikatúry ústavného súdu (III. ÚS 60/04) pod právom na spravodlivé súdne konanie v zmysle čl. 6 ods. 1 dohovoru vo vzťahu k vykonávaniu dokazovania treba rozumieť, že účastníkovi konania musí byť poskytnutá možnosť podieľať sa zákonom ustanoveným spôsobom na dokazovaní, čo znamená dôkazy navrhovať, byť prítomný na vykonávaní dokazovania vrátane práva klásť účastníkom otázky a k navrhovaným a už vykonávaným dôkazom sa vyjadrovať.

22. Do obsahu tohto práva však nepatrí právo účastníka konania (dotknutej osoby) vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (m. m. I. ÚS 97/97), ani domáhať sa toho, aby všeobecné súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorý predkladá účastník konania (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03). Právo na súdnu ochranu nemôže byť porušené tým, že všeobecný súd vysloví svoj právny názor, rozhodne na jeho základe a svoje rozhodnutie náležite odôvodní (II. ÚS 77/06).

23. K odvolacím námietkam sťažovateľa krajský súd uvádza:

„K odvolacím námietkam navrhovateľa ohľadom predmetného Nálezu Ústavného súdu dodáva, že konajúci súd nie je pri svojej rozhodovacej činnosti viazaný odbornou štúdiou uverejnenou v Bulletine slovenskej advokácie. K námietkam ohľadom ustálenej súdnej práce Krajského súdu v Košiciach zdôrazňuje, že v konania o nariadenie návratu maloletých detí do krajiny a pod jurisdikciu štátu ich obvyklého pobytu neexistuje žiadne pravidlo a vzhľadom na charakter konania so zreteľom na najlepší záujem maloletých detí je nevyhnutné posudzovať každý prípad individuálne na základe zisteného skutočného stavu veci a zákonne rozhodnúť o návrate maloletých prioritne so zreteľom na ich najlepší záujem. Z týchto dôvodov odvolací súd potvrdil napadnuté rozhodnutie ako vecne správne podľa ust. § 387 ods. 1 CSP a podľa ust. § 387 ods. 2 CSP sa v odôvodnení obmedzil iba na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia a na zdôraznenie správnosti rozhodnutia doplnil ďalšie dôvody.“

24. Ústavný súd v rámci svojej rozhodovacej činnosti (napr. I. ÚS 67/06) uvádza, že z princípu nezávislosti súdov podľa čl. 144 ods. 1 ústavy vyplýva tiež zásada voľného hodnotenia dôkazov. Pokiaľ všeobecné súdy uvedené ústavné garancie rešpektujú (teda najmä čl. 46 až čl. 50 ústavy), ústavný súd nie je oprávnený znovu „hodnotiť“ hodnotenia dôkazov všeobecnými súdmi, a to dokonca ani vtedy, keby sa s hodnotením sám nestotožňoval (II. ÚS 593/2011)

25. Vychádzajúc z uvedeného nemožno podľa názoru ústavného súdu považovať napadnuté uznesenie za neodôvodnené a ani za arbitrárne, t. j. také, ktoré by bolo založené na právnych záveroch, ktoré nemajú oporu v právnej norme, resp. popierajú jej podstatu, zmysel a účel, preto sa ústavný súd s námietkami sťažovateľa v tejto časti nestotožnil a sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

26. Pretože sťažnosť sťažovateľa bola ako celok odmietnutá, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími jeho požiadavkami uvedenými v petite sťažnosti, rozhodovanie o ktorých je podmienené vyhovením sťažnosti v časti požadovaného vyslovenia porušenia základných práv alebo slobôd (čl. 127 ods. 2 ústavy), k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. októbra 2017